

Opracowano w Biurze Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji

Opracowanie dotyczy podstawowych zasad związanych z organizowaniem wyjazdów autokarowych dzieci i młodzieży.

Bezpieczna podróż autokarem.

Zanim nastąpi wyjazd

Przygotowując wyjazd autokarowy dzieci i młodzieży należy kierować się przede wszystkim bezpieczeństwem pasażerów. Cena wynajęcia pojazdu nie powinna być decydująca. Ważne jest aby autokar był w nienagannym stanie technicznym, a firma oferująca swoje usługi cieszyła się jak najlepszą opinią.

Pamiętajmy, że pojazd bardzo wyeksploatowany, z dużym przebiegiem, nawet jeśli jest przygotowany do drogi, stwarza ryzyko awarii i komplikacji w czasie podróży.

Informacje świadczące o stanie technicznym pojazdu możemy uzyskać prosząc o okazanie badania technicznego.

Organizator wycieczki podpisując umowę powinien zwrócić uwagę aby znalazły się w niej szczegółowo opisane prawa i obowiązki obu stron oraz wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia pojazdu.

Jeżeli nauczyciel lub rodzic na miejscu zbiórki ma podejrzenia dotyczące niesprawności autokaru lub zachowania kierowcy wskazującego np., że może on znajdować się pod wpływem alkoholu, powinien nie zgadzać się na wyjazd. Należy wówczas zadzwonić na Policję, która zweryfikuje podejrzenia.

Stale punkty kontroli autokarów w okresie wakacji letnich i ferii zimowych organizują w każdym mieście wojewódzkim inspektoraty transportu drogowego, często we współpracy z Policją - o szczegóły można dowiedzieć się dzwoniąc do właściwego wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.

Z dokonanej kontroli kierowca otrzymuje dokument pn. protokół pokontrolny, który powinien okazać organizatorowi.

Potrzebę sprawdzenia autokaru organizatorzy wyjazdu mogą również zgłosić z wyprzedzeniem Policji, jednak przy dużej liczbie zgłoszeń nie zawsze może być możliwe przybycie patrolu na miejsce zbiórki.

W umowie wynajmu autokaru można zawrzeć klauzulę, aby autokar przed wyjazdem był poddany badaniom technicznym na stacji kontroli pojazdów, na koszt organizatora wycieczki (aktualny koszt badania wynosi 199 zł).

Jeżeli przewoźnik nie chce zgodzić się na kontrolę pojazdu i kierowcy to znak, że może obawiać się ujawnienia nieprawidłowości.

Środki ostrożności związane ze stanem technicznym autokaru muszą być zachowane, niezależnie od długości trasy.

W podróży

Autobus przewożący zorganizowaną grupę dzieci i młodzieży w wieku do lat 18, powinien być oznakowany - umieszcza się z przodu i z tyłu tablice barwy żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej.

Kierujący takim pojazdem jest obowiązany włączać światła awaryjne podczas wsiadania lub wysiadania dzieci.

Kierującemu autobusem w czasie przewożenia osób nie wolno palić tytoniu i spożywać pokarmów. Zabrania mu się także oddalania od pojazdu gdy silnik jest włączony.

Postoje autobusu należy organizować w miejscach do tego przeznaczonych, najlepiej na oznakowanych parkingach.

Dzieci, należy uprzedzić, że na parkingu także odbywa się ruch pojazdów: podjeżdżają samochody, kierowcy wykonują manewry np. cofania.

Pasażerowie nie powinni wsiadać i wysiadać z autokaru od strony jezdni, ani też wychodzić na jezdnię spoza pojazdu.

Opiekunowie wycieczki są współodpowiedzialni za bezpieczeństwo przewożonych dzieci.

W sytuacji gdy kierowca autokaru łamie zasady bezpieczeństwa (przekracza dozwoloną prędkość, rozmawia przez telefon komórkowy itp.) należy zdecydowanie zwrócić mu uwagę.

Każdy autokar powinien być wyposażony w apteczkę.

Zasady bezpieczeństwa w autokarze

Zanim autokar ruszy w trasę opiekun wycieczki powinien omówić z dziećmi zasady bezpiecznego podróżowania (wsiadanie i wysiadanie, zachowanie w autokarze, zachowanie podczas postojów).

Jeśli autokar wyposażony jest w pasy bezpieczeństwa zarówno kierowca, jak też uczestnicy wyjazdu muszą mieć pasy zapięte.

Kierowca autokaru jest obowiązany do poinformowania osób przewożonych pojazdem o obowiązku korzystania z pasów bezpieczeństwa, chyba że grupa została o tym poinformowana przez kierownika wycieczki. Informacje o obowiązku zapinania pasów można również przekazać za pomocą urządzenia audiowizualnego lub znaku umieszczonego w widoczny sposób przy każdym miejscu siedzącym.

W trakcie jazdy dzieci nie powinny spacerować po wnętrzu pojazdu, wychylać się przez okna, stawać na siedzeniach, opierać się o drzwi. Takie zachowania, oprócz tego, że są niebezpieczne rozpraszają uwagę kierującego.

Przejścia w autokarze muszą być wolne, co umożliwi szybkie opuszczenie pojazdu w razie ewakuacji (wszystkie bagaże powinny być umieszczone na półkach lub w bagażniku).

Miejsca przy drzwiach są zarezerwowane dla osób dorosłych.

Uczestnicy wyjazdu mogą być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Decyzje o ubezpieczeniu uczestników wyjazdu powinna być omówiona z rodzicami na etapie zawierania umowy z organizatorem wyjazdu.

W przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – uczestnikiem może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia (§ 15 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki* (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz.1516, z późn. zm.)).

Czas prowadzenia pojazdu i odpoczynku - wybrane zagadnienia

Planując podróż, zwłaszcza dojazd do miejsca docelowego, należy wziąć pod uwagę obowiązujący czas pracy kierowcy.

1. Dzienny czas prowadzenia pojazdu nie może przekraczać:
 - wg. normy 9 godzin,
 - przedłużony - 10 godzin 2 razy w tygodniu.
2. Dopuszczalny czas prowadzenia pojazdu nie może przekraczać:
 - w tygodniu 56 godzin,
 - w ciągu dwóch kolejnych tygodni 90 godzin.
3. Maksymalny czas prowadzenia pojazdu bez przerwy to 4 godziny 30 minut.
4. Przerwa w prowadzeniu pojazdu wynosi, co najmniej 45 minut lub, co najmniej 15 minut i następna, co najmniej 30 minut.
5. Dzienny okres odpoczynku - norma, co najmniej 11 nieprzerwywanych godzin w każdym 24 godzinnym okresie.

Obowiązujące akty prawne w powyższym zakresie:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2016 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2016 poz. 2022).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz.U. z 2012 poz. 1155, z późn. zm.).